

BÁO CÁO

Về việc thực hiện Chỉ thị số 29/2008/CT-TTg ngày 02/10/2008 và Chỉ thị số 02/2012/CT-TTg ngày 09/01/2012 của Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện chỉ đạo của Bộ Tài nguyên và Môi trường tại Văn bản số 2450/BTNMT-ĐCKS ngày 16/6/2014 về việc báo cáo thực hiện Chỉ thị số 29/2008/CT-TTg ngày 02/10/2008 và Chỉ thị số 02/2012/CT-TTg ngày 09/01/2012 của Thủ tướng Chính phủ, UBND tỉnh Bình Định báo cáo như sau:

I. Tình hình thực hiện Chỉ thị số 29/2008/CT-TTg ngày 02/10/2008 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với các hoạt động khảo sát, thăm dò, khai thác, vận chuyển, tiêu thụ cát, sỏi lòng sông.

1. Công tác kiểm tra, chấn chỉnh việc khai thác cát lòng sông:

- Từ năm 2008 đến tháng 6 năm 2014, đã chỉ đạo tiến hành 09 cuộc kiểm tra đối với hoạt động khai thác cát đối với các doanh nghiệp khai thác trên địa bàn tỉnh.

Kết quả kiểm tra cho thấy phần lớn các doanh nghiệp đã lập đầy đủ hồ sơ về đất đai, bảo vệ môi trường và khoáng sản trước khi đi vào hoạt động khai thác; các doanh nghiệp hoạt động khai thác trong diện tích mỏ được cấp phép, không khai thác ngoài diện tích được phép, sử dụng đất đúng mục đích, chưa phát hiện có dấu hiệu lấn, chiếm đất hoặc mua bán, chuyển nhượng đất trái phép; các doanh nghiệp thực hiện đúng quy định của giấy phép, phù hợp với đề án khai thác được cơ quan chức năng thẩm định phê duyệt; doanh nghiệp quan tâm đến biện pháp nắn dòng và khơi thông dòng chảy, hạn chế gây xói lở bờ; các biện pháp bảo vệ môi trường đã được các doanh nghiệp quan tâm và thực hiện theo đúng hồ sơ môi trường được duyệt.

Tuy nhiên, vẫn còn một số tồn tại: một số doanh nghiệp chưa có hồ sơ thuê đất nhưng đã tiến hành khai thác cát tại mỏ; qua kiểm tra thực tế và theo báo cáo của địa phương, tại một số khu vực trên các hệ thống sông của tỉnh vẫn xảy ra tình trạng khai thác cát trái phép, chủ yếu do một số hộ gia đình, cá nhân khai thác phục vụ nhu cầu xây dựng tại chỗ. UBND tỉnh chỉ đạo chính quyền địa phương và các ngành tăng cường kiểm tra, ngăn chặn xử lý kịp thời các trường hợp khai thác cát trái phép, hướng dẫn lập hồ sơ cấp phép khai thác theo quy định.

- Ngoài ra, các ngành và chính quyền địa phương cũng thực hiện việc kiểm tra thường xuyên các hoạt động liên quan đến khai thác, vận chuyển cát lòng sông: Cảnh sát Giao thông đường bộ và Thanh tra giao thông tuần tra, kiểm tra việc vận chuyển cát trên trục giao thông nơi có các mỏ cát đang hoạt động, Cảnh sát môi trường kiểm tra, xử lý trong việc vi phạm pháp luật về bảo vệ môi trường trong khai thác cát... Qua đó, đã hạn chế các vi phạm của các doanh nghiệp trong quá trình khai thác, vận chuyển cát lòng sông.

2. Công tác quy hoạch thăm dò, khai thác cát lòng sông:

- Trước khi có Chỉ thị số 29/2008/CT-TTg, theo thẩm quyền UBND tỉnh đã trình HĐND tỉnh thông qua quy hoạch cát lòng sông và UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 688/QĐ-UBND ngày 15/10/2007 về việc phê duyệt quy hoạch các điểm khai thác cát lòng sông trên địa bàn tỉnh.

- Sau khi Chỉ thị số 29/2008/CT-TTg được ban hành, UBND tỉnh đã chỉ đạo các ngành lập quy hoạch khoáng sản trên địa bàn tỉnh, trong đó có quy hoạch khai thác cát lòng sông, trình HĐND tỉnh thông qua quy hoạch và UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 582/QĐ-UBND ngày 14/8/2009 Phê duyệt quy hoạch sử dụng các loại khoáng sản thuộc thẩm quyền cấp phép của UBND tỉnh đến năm 2015, có xét đến năm 2020.

- Sau khi Luật Khoáng sản 2010 có hiệu lực, trên cơ sở quy hoạch khoáng sản đã có sẵn, UBND tỉnh đã chỉ đạo Sở Công Thương lập quy hoạch điều chỉnh bổ sung để trình HĐND tỉnh thông qua. Qua đó, UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 4046/QĐ-UBND ngày 27/12/2013 phê duyệt điều chỉnh, bổ sung Quy hoạch thăm dò, khai thác, sử dụng khoáng sản tỉnh Bình Định đến năm 2020 định hướng đến năm 2030 thuộc thẩm quyền quản lý và cấp phép của UBND tỉnh (trong đó có quy hoạch khai thác cát lòng sông).

3. Tình hình quản lý cấp phép thăm dò, khai thác cát lòng sông:

- Từ khi Chỉ thị số 29/2008/CT-TTg ngày 02/10/2008 của Thủ tướng Chính phủ được ban hành, UBND tỉnh Bình Định đã cấp phép khai thác cát lòng sông theo quy định của Luật Khoáng sản và Chỉ thị này.

- Cụ thể, đối với các đoạn sông ngắn, dốc thì UBND tỉnh cấp phép với thời hạn là 06 tháng, khối lượng không quá 5.000m³ và thời gian khai thác vào mùa khô. Công tác cấp phép phù hợp quy hoạch khai thác cát lòng sông.

- Từ tháng 10 năm 2008 đến nay, UBND tỉnh cấp 44 giấy phép khai thác cát lòng sông, trong đó cấp 03 giấy phép khai thác cát trong quá trình khơi thông dòng chảy, tránh xâm thực bờ sông, 01 giấy phép thông luồng tại cửa biển Đề Gi thuộc xã Cát Khánh, huyện Phù Cát và 01 giấy phép nạo vét đầm Thị Nại, thành phố Quy Nhơn để san nền khu quy hoạch dân cư bắc sông Hà Thanh, gia hạn 34 lượt giấy phép khai thác cát.

II. Tình hình thực hiện Chỉ thị số 02/CT-TTg ngày 09/01/2012 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với

các hoạt động thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng và xuất khẩu khoáng sản.

1. Công tác triển khai thực hiện Chỉ thị số 02/CT-TTg:

Sau khi Chỉ thị số 02/CT-TTg ngày 09/01/2012 của Thủ tướng Chính phủ ban hành, UBND tỉnh đã có văn bản số 605/UBND-KTN ngày 05/3/2012 chỉ đạo:

- Giao Sở Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với các ngành liên quan tiến hành kiểm tra, thanh tra đối với các hoạt động khai thác khoáng sản, kiên quyết xử lý các trường hợp gây ô nhiễm môi trường, mất an toàn lao động. Đối với các dự án khai thác đủ điều kiện hoạt động thì phải yêu cầu triển khai các dự án chế biến sâu như đã cam kết (đặc biệt là quặng sa khoáng titan), tổ chức công tác thăm dò để xác định trữ lượng, chất lượng khoáng sản trình UBND tỉnh phê duyệt để làm cơ sở nộp tiền cấp quyền khai thác.

- Đối với các hồ sơ xin cấp phép hoạt động khoáng sản các loại nộp trước ngày 01/7/2011, giao Sở Tài nguyên và Môi trường rà soát đảm bảo phù hợp quy hoạch, trước mắt ưu tiên cấp phép cho các doanh nghiệp có nhà máy chế biến. Riêng hồ sơ xin cấp phép hoạt động thăm dò, khai thác khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường: giao Sở Tài nguyên và Môi trường tiến hành thẩm định hồ sơ, trình UBND tỉnh cấp phép theo quy định.

- Đối với các hồ sơ đã đủ điều kiện cấp phép khai thác khoáng sản theo quy định, cho phép xem xét cấp phép khai thác và ghi nợ tiền cấp quyền khai thác, trên cơ sở doanh nghiệp phải có cam kết thực hiện nộp tiền cấp quyền khai thác sau khi có quy định của cấp có thẩm quyền.

- Giao Sở Công thương chủ trì, thực hiện: Xây dựng, trình UBND tỉnh ban hành Quy định quản lý hoạt động khai thác và chế biến khoáng sản; Rà soát, điều chỉnh, bổ sung Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng các loại khoáng sản thuộc thẩm quyền cấp phép của UBND tỉnh; Hướng dẫn và kiểm tra việc xuất khẩu khoáng sản theo quy định.

- Giao Sở Xây dựng chủ trì, phối hợp với các ngành liên quan rà soát, điều chỉnh, bổ sung, xây dựng mới quy hoạch thăm dò, khai thác, sử dụng nhóm khoáng sản làm vật liệu xây dựng trên địa bàn tỉnh.

- Sở Công Thương, Sở Xây dựng, Sở Tài nguyên và Môi trường rà soát quy hoạch khoáng sản thuộc thẩm quyền cấp phép của UBND tỉnh, khoanh định khu vực không đấu giá quyền khai thác khoáng sản sau khi có hướng dẫn của Trung ương.

- Sở Tài chính, Cục Hải quan, Bộ đội biên phòng tỉnh, Công an tỉnh, Ban chỉ đạo 127 tỉnh và UBND các huyện, thị xã, thành phố nghiêm túc thực hiện Chỉ thị số 02/CT-TTg ngày 09/01/2012 của Thủ tướng Chính phủ.

Thực hiện Chỉ thị số 02/CT-TTg ngày 09/01/2012 của Thủ tướng Chính phủ, từ tháng 2/2012 đến nay, UBND tỉnh đã cấp giấy phép thăm dò, khai thác

khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường; cấp giấy phép thăm dò, gia hạn giấy phép khai thác đá làm vật liệu xây dựng và gia hạn giấy phép sa khoáng titan đối với những hồ sơ tiếp nhận trước ngày 01/7/2011. Cụ thể: cấp giấy phép 14 thăm dò đá làm vật liệu xây dựng thông thường, gia hạn 11 giấy phép khai thác đá, 15 giấy phép khai thác đá vật liệu xây dựng thông thường, gia hạn 7 giấy phép khai thác sa khoáng titan.

Nhìn chung, công tác quản lý khoáng sản trên địa bàn tỉnh đã được UBND tỉnh chỉ đạo kịp thời, các ngành đã phối hợp tốt trong công tác quản lý, công tác quy hoạch, quản lý cấp phép khai thác khoáng sản đúng quy hoạch, đúng chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ.

2. Công tác lập, phê duyệt quy hoạch khoáng sản thuộc thẩm quyền cấp phép của UBND tỉnh và khu vực cấm, khu vực tạm thời cấm hoạt động khoáng sản trên địa bàn tỉnh Bình Định:

- UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 4046/QĐ-UBND ngày 27/12/2013 của UBND tỉnh phê duyệt Điều chỉnh, bổ sung Quy hoạch thăm dò, khai thác, sử dụng khoáng sản tỉnh Bình Định đến năm 2020 định hướng đến năm 2030 thuộc thẩm quyền quản lý và cấp phép của UBND tỉnh.

- Công tác khoanh định khu vực cấm, tạm cấm hoạt động khoáng sản UBND tỉnh đã có văn bản số 10/TTr-UBND ngày 15/3/2013 đề nghị các bộ ngành Trung ương có ý kiến đề trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt. Hiện nay đang được các bộ ngành Trung ương xem xét.

3. Công tác thanh tra, kiểm tra:

Từ năm 2012 đến nay UBND tỉnh đã chỉ đạo Sở Tài nguyên và Môi trường, UBND các huyện, thị xã, thành phố tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra công tác quản lý, bảo vệ khoáng sản chưa khai thác, kiểm tra hoạt động khai thác khoáng sản của các tổ chức, cá nhân đang khai thác khoáng sản theo giấy phép được cấp trên địa bàn tỉnh và xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực đất đai, khoáng sản, môi trường nhiều trường hợp. Đồng thời phối hợp với các đoàn của Trung ương để thanh kiểm tra các hoạt động khai thác khoáng sản trên địa bàn tỉnh.

Qua kết quả kiểm tra, thanh tra nhìn chung các tổ chức, cá nhân được cấp phép hoạt động khoáng sản cơ bản đã tuân thủ những quy định của pháp luật trong hoạt động khoáng sản, hoạt động đúng nội dung giấy phép được cấp, nhiều vi phạm của tổ chức, cá nhân hoạt động khoáng sản đã được xử lý, khắc phục; tình trạng khai thác khoáng sản bất hợp pháp đã giảm, ý thức tuân thủ pháp luật về khoáng sản của các tổ chức, cá nhân cũng như của người dân và các cơ quan, tổ chức đã được nâng cao.

Tuy nhiên qua thanh tra, kiểm tra đã phát hiện một số tổ chức và cá nhân hoạt động khoáng sản chưa tuân thủ các quy định trong hoạt động khoáng sản, trong giấy phép như: báo cáo định kỳ hoạt động khoáng sản không đầy đủ, không có giám đốc điều hành mỏ hoặc bỏ nhiệm vụ giám đốc điều hành không

đúng quy định, không thực hiện đầy đủ các nội dung theo Báo cáo đánh giá tác động môi trường hoặc bản cam kết bảo vệ môi trường...

4. Công tác khoanh định và phê duyệt khu vực không đấu giá quyền khai thác khoáng sản theo quy định của Luật Khoáng sản năm 2010:

UBND tỉnh đã các cơ quan chức năng khoanh định khu vực không đấu giá quyền khai thác khoáng sản và khu vực phân tán nhỏ lẻ trình UBND tỉnh quyết định.

5. Công tác tính tiền cấp quyền khai thác khoáng sản theo quy định:

UBND tỉnh đã chỉ đạo tổ chức hội nghị triển khai Nghị định số 203/2013/NĐ-CP cho hơn 60 doanh nghiệp hoạt động khai thác khoáng sản trên địa bàn tỉnh. Để đảm bảo việc thu đúng, thu đủ, khách quan, UBND tỉnh đã thành lập Hội đồng tính tiền cấp quyền khai thác khoáng sản thuộc thẩm quyền cấp phép của UBND tỉnh Bình Định, gồm đại diện các sở: Tài nguyên và Môi trường (Chủ tịch Hội đồng), Tài Chính, Công thương, Kế hoạch và Đầu tư, Cục thuế tỉnh.

Hiện nay Hội đồng tính tiền cấp quyền khai thác khoáng sản đang tiến hành tính tiền đối với các mỏ mới là khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường để trình UBND tỉnh phê duyệt. Đối với các mỏ còn lại sẽ tạm tính tiền cấp quyền khai thác khoáng sản ngày 01/01/2014 theo văn bản số 723/TTg-KTN ngày 21/5/2014 của Thủ tướng Chính phủ.

6. Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về khoáng sản gắn với bảo vệ môi trường, bảo vệ khoáng sản chưa khai thác:

- Tuyên truyền về khoáng sản: Ngày 20/7/2012 UBND tỉnh đã chỉ đạo Sở Tài nguyên và Môi trường phối hợp với Vụ Khoáng sản – Tổng Cục Địa chất và Khoáng sản Việt Nam tổ chức Hội nghị phổ biến, giáo dục pháp luật thuộc lĩnh vực địa chất và khoáng sản tại tỉnh Bình Định cho có các sở, ngành liên quan đến hoạt động khoáng sản và hơn 50 doanh nghiệp có hoạt động thăm dò, khai thác, chế biến khoáng sản trên địa bàn tỉnh; ngày 11/3/2014 tổ chức hội nghị triển khai Nghị định số 203/2013/NĐ-CP cho hơn 60 doanh nghiệp hoạt động khai thác khoáng sản trên địa bàn tỉnh.

- Trong năm 2014, UBND tỉnh đã chỉ đạo Sở Tài nguyên và Môi trường phối hợp với Tổng Cục Địa chất và Khoáng sản Việt Nam tuyên truyền pháp luật về lĩnh vực địa chất khoáng sản bằng hình thức gửi đĩa CD cho UBND các huyện để chỉ đạo phát thanh nơi có mỏ hoạt động khoáng sản.

- Ngoài ra, UBND tỉnh đã chỉ đạo Sở Tài nguyên và Môi trường tổ chức tập huấn triển khai cho các cán bộ làm công tác môi trường ở cấp huyện: Quyết định số 18/2013/QĐ-TTg ngày 29/3/2013 của Thủ tướng Chính phủ về cải tạo, phục hồi môi trường và ký quỹ cải tạo, phục hồi môi trường đối với hoạt động khai thác khoáng sản và Thông tư 34/2009/TT-BTNMT ngày 31/12/2009 của Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định về lập, phê duyệt, kiểm tra, xác nhận dự

án cải tạo, phục hồi môi trường và ký quỹ cải tạo, phục hồi môi trường đối với hoạt động khai thác khoáng sản.

2. Một số kiến nghị - đề xuất:

a. Về khai thác đá granite phục vụ đá ốp lát:

- Trên địa bàn tỉnh Bình Định hiện nay có hơn 45 nhà máy, cơ sở chế biến đá ốp lát, mỹ nghệ đang hoạt động với tổng công suất ước đạt khoảng 4,5 triệu m²/năm đá ốp lát và 100.000m³/năm đá mỹ nghệ, cubic. Công nghiệp chế biến đá ốp lát là một trong những ngành công nghiệp chủ đạo của tỉnh Bình Định, đồng thời là một trong những trung tâm chế biến đá lớn của cả nước. Tuy nhiên nguồn nguyên liệu đầu vào phục vụ cho cho các nhà máy, cơ sở chế biến đá này được khai thác trên địa bàn tỉnh chưa đáp ứng đủ nhu cầu, các doanh nghiệp phải thu mua từ các địa phương khác hoặc phải nhập khẩu đá khối từ nước ngoài.

Trong thời gian qua, phần lớn các mỏ đá granite trên địa bàn tỉnh Bình Định có chất lượng không đảm bảo yêu cầu cho mỏ đá ốp lát (như độ thu hồi đá nguyên khối thấp do độ nứt nẻ lớn, màu sắc không đều...) nên được khai thác để sản xuất nhiều sản phẩm đá xây dựng như đá cây, đá tấm, đá cubic, đá băm mặt, đá chẻ... và một phần nhỏ tận dụng khai thác những khối đá lớn có độ nguyên khối đạt yêu cầu để phục vụ nguyên liệu cho các nhà máy chế biến đá ốp lát. Các mỏ đá này được cấp phép theo Luật Khoáng sản năm 2005. Khi Luật Khoáng sản năm 2010 có hiệu lực ngày 01/7/2011, các doanh nghiệp đã tiến hành thăm dò khoáng sản để làm cơ sở cấp phép khai thác.

Tuy nhiên, ngày 09/01/2012 Thủ tướng Chính phủ ban hành Chỉ thị 02/CT-TTg về việc tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với các hoạt động thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng và xuất khẩu khoáng sản, theo đó Thủ tướng đã yêu cầu tạm dừng việc cấp phép khai thác đá granite. Vì vậy, từ khi thực hiện Chỉ thị 02/CT-TTg cho đến nay, UBND tỉnh chưa cấp mới giấy phép khai thác khoáng sản đá granite cho doanh nghiệp nào, trong khi đó các tỉnh khác lại nghiêm cấm việc vận chuyển đá thô ra khỏi địa bàn tỉnh. Vì vậy, tình trạng khan hiếm nguyên liệu đá càng trầm trọng, dẫn đến tình hình hoạt động sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp chế biến đá ốp lát bị đình trệ, gây khó khăn cho doanh nghiệp, ảnh hưởng lớn đến nền kinh tế của tỉnh, tác động không nhỏ đến đời sống của người lao động.

Để tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp, kính đề nghị Chính phủ, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Xây dựng tháo gỡ các khó khăn khi thực hiện Chỉ thị 02/CT-TTg cũng như đề nghị Trung ương bàn giao cho tỉnh các khu vực đá granite để chế biến đá ốp lát thuộc diện phân tán nhỏ lẻ để UBND tỉnh cấp phép khai thác khoáng sản theo quy định.

b. Về khai thác sa khoáng titan:

- Quặng titan sa khoáng phân bố tại những dải cát ven biển tỉnh Bình Định. Phần lớn các vùng này có nhu cầu phát triển nhanh, đã được quy hoạch khu dân

cư, trồng rừng phòng hộ hoặc xây dựng khu công nghiệp, đô thị ven biển để phát triển kinh tế. Vì vậy nếu không cho cấp mới giấy phép thăm dò, khai thác đối với quặng titan (theo Chỉ thị số 02/CT-TTg) sẽ lãng phí lớn nguồn tài nguyên này khi các công trình, dự án được thực hiện (như Khu Kinh tế Nhơn Hội, Khu đô thị Vĩnh Lợi, ...), đồng thời việc này cũng không phù hợp với Điều 65 của Luật Khoáng sản quy định khai thác khoáng sản ở khu vực có dự án đầu tư xây dựng công trình.

Vì vậy, kiến nghị Trung ương xem xét cho phép tiếp tục cấp phép thăm dò, khai thác sa khoáng titan theo quy định của Luật Khoáng sản tại các khu vực đã quy hoạch để triển khai các dự án đầu tư, giải quyết khó khăn cho doanh nghiệp, tăng ngân sách nhà nước và tránh thất thu và sử dụng hiệu quả nguồn tài nguyên khoáng sản này.

Trên đây là nội dung báo cáo thực hiện Chỉ thị số 29/2008/CT-TTg ngày 02/10/2008 và Chỉ thị số 02/2012/CT-TTg ngày 09/01/2012 của Thủ tướng Chính phủ, UBND tỉnh kính báo cáo Bộ Tài nguyên và Môi trường xem xét./.

Nơi nhận:

- Đoàn khảo sát UB QP&AN QH;
- CT và các PCT UBND tỉnh;
- TT HĐND tỉnh;
- VP Đoàn ĐBQH tỉnh;
- Sở TNMT;
- Lãnh đạo VP;
- Lưu VT, K4(T16b)

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Trần Văn Chính